

ORDFØRERENS SVAR PÅ INTERPELLASJON FRA STEINAR LARSEN (AP) - UTSATT RUSE I TYRIFJORDEN

Innledning

Interpellasjon med tilhørende spørsmål til ordfører blir besvart i Kommunestyrets møte den 30. januar 2014, jfr. sakslstens nr. 1/14.

Ordføreren har innhentet opplysninger både fra både Landbrukskontoret i Hole og Ringerike og ved selvstendig gjennomgang av relevante forhold. Fiske i blant annet Tyrifjorden er regulert i «Forskrift for fiske i Tyrifjorden m.m., hjemlet i lov om laksefisk og innlandsfisk.

Ordførerens svar til interpellanten er som følger.

SPØRSMÅL 1

Hvem i kommunen har gitt tillatelse til en slik ruse står i fjorden?

Fiskerettighetene i Tyrifjorden har grunneierne ned til fjorden. Det er derfor grunneieren der rusa står som gir tillatelse til en slik ruse.

Det er således ingen i kommunen som har gitt tillatelse til dette da dette ligger utenfor kommunens myndighet.

SPØRSMÅL 2

Det er flere sårbare fiskearter i fjorden (brasen(brasme) og ørret), blir disse sluppet ut igjen og hvem kontrollerer dette?

Ordfører kjenner ikke til at brasen(brasme) er en sårbar art i Tyrifjorden.

Imidlertid er ordfører blitt opplyst om at Brasme er en art som lett danner overbefolkede bestander. Den har store arealer i gruntvannsområdene i Tyrifjorden som er svært gunstige, både med tanke på brasmens gytemuligheter, levesett og overlevelse.

Jeg kan derfor ikke se at brasmens fremtid i Tyrifjorden trues av fiske med storruse. Snarere tvert i mot; nemlig at rusa kan bidra til at det ikke blir for mye brasme i fjorden. Brasmen er dessuten en utmerket matfisk som dessverre ikke blir verdsatt så mye her som ellers i Europa. Gjennom å videreforedle brasmen som går i rusa, kan det bidra til å bedre status som matfisk her til lands også.

Når det gjelder ørreten, er det egen bestemmelse i nevnte forskrift, § 5 omhandler utsetting av ørret under minstemål. Minstemålet for ørret i Tyrifjorden er 40 cm fra snute til halefinnens midterste stråler. Ørret under minstemålet skal straks settes ut igjen uskadd.

Hvordan oppsynet er organisert og hvordan det fungerer i Tyrifjorden, er for meg ukjent. Det er mest naturlig at rettighetshaverne organiserer oppsyn. Jeg antar at oppsynet kontrollerer at ørret under 40 cm som går i rusa blir sluppet igjen, på lik linje med andre fiskere på fjorden som måtte få en ørret på under 40 cm på kroken.

SPØRSMÅL 3

Rusen er bundet fast i land og strekker seg ca 500 meter ut i fjorden, noe som hindrer ferdsel med båt langs land. Er det noen regler som tilsier at dette er ulovlig?

Ordfører har fått opplyst at rusa ikke 500 meter lang, men har en total lengde på 250 meter. Ledegarnet som er fortøyd på land strekker seg ca. 170 meter utover i fjorden. Rusa er 10 meter dyp/høy.

Fra luft kan man se at rusen er formet som en pil. Ledegarnet ut fra land leder fisken ut mot «pilsplissen» og fisken går da inn i et fangstkammer og videre inn over i 3-5 fangstrom som til slutt ender i et endekammer som fisken tømmes ut fra.

I nevnte forskrift for fiske i Tyrifjorden er det ingen regler som tilsier at en slik ruse ikke er lov. Imidlertid er det en forutsetning at rusa markeres tydelig i hver ende med flytebøyer som er minimum 10x10 cm. Denne angjeldende rusa som representanten peker på er merket tydeligere enn hva nevnte forskrift krever. Den er merket på hvert av de 14 ankrene som holder rusa på plass, og med merking på ledegarnet inn mot land.

SPØRSMÅL 4

Hvem er det i kommunen som nå stiller med innlandsfiske og hvilke hovedutvalg skal uttale seg om fiske/ jakt ovenfor fylke/ stat?

Når det gjelder jakt og fangst er det viltnemda, som politisk valgt organ, som tar seg av høringer og henvendelser.

For fiske er det svært få oppgaver som er tillagt kommunen, da det først og fremst er i vassdrag med anadrom laksefisk (laks og sjøørret) det er aktuelt at kommune/stat går aktivt inn i forvaltningen. I vassdrag uten anadrom laksefisk, er det opp til rettighetshaverne å organisere forvaltning, kultivering og oppsyn av fiskeressursene. Fram til 2008 var det et kommunalt fiskefond der lag og foreninger kunne søke om tilskudd til fisketiltak. Det ble årlig bevilget 25-30 000,- til dette formålet. Denne ordningen eksisterer ikke lenger.

I den grad spørsmål omkring fiske kommer opp, er det Landbrukskontoret som vil være den naturlige faginstansen å kontakte på kommunalt nivå. Rådmannen sender de få sakene innen fiske av prinsipiell betydning til Hovedkomiteen for miljø og areal. Siste prinsipielle sak var krepsforskrift for om lag to år siden.

AVSLUTNING

Jeg vil gjøre oppmerksom på at rusefiske er en særdeles skånsom måte å fiske på. Man kan sortere arter og størrelser man vil ta ut eller slippe ut igjen. For Tyrifjordens del, der den sterkt uønskede morten er på full fart, er ruse en ypperlig måte å fiske på. I følge Ferskvannsfisk AS ble fangsten av mort i Tyrifjorden fordoblet i 2013 i forhold til 2012. Dette er betenkelig da det jo er et tegn på at arten har økt. Morten er en fisk som først og fremst lever av dyre-plankton. Når dyreplankton blir sterkt nedbeitet, får planteplankton bedre levevilkår. Dette vil da kunne gi oppblomstring av planteplankton som kan gi Tyrifjorden vesentlig redusert vannkvalitet, som misfarging av vannet og algeoppblomstring.

Det er dessuten slik at det i dag fiskes mindre i Tyrifjorden enn på lange tider. Tidligere ble fisken i fjorden brukt til matauk, og det ble derfor beskattet mye hardere på alle fjordens fiskearter enn i dag. Når det i dag fiskes med ruse som i det angjeldende tilfellet, mener ordfører at det er et prisverdig tiltak, både av hensyn til kultiveringens del, og fordi ressursene som er i fjorden kan brukes og videreforedles til førsteklasses mat.

Ringerike 30. januar 2014

Kjell B. Hansen
ordfører